

Angaaende Afsnit II. om Undervisningens Ordning og Omfang bemærkes følgende.

§ 7 er Antallet af Aar, i hvilket Overstridelsen af Maximums Børneantallet skal have fundet Sted, for at en Forøgelse af Lærerkrafterne kan forlanges, fastsat til to, saaledes som i det oprindelige Regeringsforslag foreslaaet og af Folketinget vedtaget, medens bemeldte Antal i det af Landstinget vedtagne Forslag er tre.

Med Hensyn til § 9 maa man vel være enig med det ovenfor nævnte Landstingsudvalgs Flertal i Ønsket om, at der ved dertil sigtende Lovbestemmelser maatte blive søgt tilvejebragt en Forbedring af Skolelokalerne. Naar man dog ikke har ment at burde optage den af det nævnte Flertal foreslaaede Forhøjelse af Jordringerne til Skolestuernes Rumfang, er det udelukkende, fordi man maa anse det for rettest, at samtlige herhenhørende Spørgsmaal gøres til Genstand for Behandling gennem et særligt Lovforslag.

§ 10 er i Stykke 3, Linie 1 og Stykke 4, Linie 1 efter „Klasse“ tilføjet „i Gennemsnit“, hvilket er foreslaaet i den ovennævnte Landstingsbetænkning og formentlig er i Overensstemmelse med Bestemmelsens Tanke.

I samme Paragraf er i Stykke 3, Linie 5 tilføjet „samt, hvor en videregaaende Undervisning tilsigtes, i Matematik og levende Sprog“. Denne Tilføjelse har navnlig Hensyn til Borger-skoler med videregaaende Undervisning end i Paragrafen hjemlet og til kommunale Realskoler.

Medens der med Hensyn til de først nævnte Skoler, der ordentligvis ikke søges af Børn ud over den undervisningspligtige Alder, ikke kan være Tvivl om, at de falde ind under Lovforslagets Bestemmelser, skal man angaaende de kommunale Realskoler og i Forbindelse dermed angaaende det af et Flertal i det ovenfor nævnte Landstingsudvalg stillede Ændringsforslag om en fortsat Undervisning indtil 17 Aars Alderen henlede Opmærksomheden paa, at en saadan mere almindelig, statsunderstøttet Fortsættelsesundervisning for Landets Bedkommende vilde bethede Indførelsen af noget nyt, om hvis Betimelighed der paa ingen Maade kan siges at herske Enighed, og som Ministeriet — i alt Fald for Tiden — ikke finder Anledning til at søge fremmet ud over, hvad der kan opnaas dels gennem de paa Finansloven givne Bevillinger til Aftenskoler (20,000 Kr.) og til private Fortsættelsesskoler (2,500 Kr.) dels gennem Tilskud fra Skolefondene i Henhold til Lov af 8de Marts 1856 § 5. Bæsentlig anderledes stiller Forholdet sig for

Røbstædernes Vedkommende, idet den videregaaende Undervisning her ikke er noget nyt, der søges indført, men en Ordning, der har udtrykelig Hjemmel i Lovgivningen (Ændring af 29de Juli 1814 for Røbstæderne IV. Kap.), i Overensstemmelse med hvilken saadanne kommunale Skoler (Realskoler) have eksisteret i en lang Aarrække og for Tiden findes i et Antal af ca. 20. Det maa derfor anses for ganske naturligt, at Lovforslagets Bestemmelser omfatte saadanne Realskoler, for saa vidt der ikke for disses Vedkommende er givet positive og fra den almindelige Skoleordning afvigende Bestemmelser, og det maa formentlig betragtes som mindre vel begrundet — saaledes som tilsigtet ved det nævnte Landstingsudvalgs flertals Ændringsforslag — at udelukke Realskoler, der forberede til nogen særlig Eksamen, idet en saadan Begrænsning vilde medføre, at samtlige Røbstadkommuner, der havde Skoler med Ret til at afholde almindelig Forberedelseseksamen vilde give Afkald paa denne Ret, saaledes at Eleverne for at faa Eksamen maatte indstille sig ved Universitetet. — En Begrænsning af Lovforslaget saaledes, at de kommunale Realskoler fattes udenfor Lovens Bestemmelser, vilde ogsaa komme til det lidet heldige Resultat, at Kommunerne i det Omfang, i hvilket Realskolens Lærere havde Timer i de to uden for den undervisningspligtige Alder faldende Klasser, selv helt maatte lønne Lærerne og derunder give de nuværende Lærere Erstatning for det Alderstillæg og det Lønningstillæg, som de hidtil havde erholdt af Skolefondene og Statskassen, men som efter Lovforslaget bortfalder, samt at de maatte pensionere dem i Forhold til Omfanget af den nævnte Undervisning. Da dette Omfang imidlertid paa ingen Maade kan være konstant for den enkelte Lærer, idet han et Aar kan undervise i de lavere Klasser og et andet Aar i de højere, vilde man komme ind i ganske uløselige Forviklinger.

Med Hensyn dernæst til Spørgsmaalet om, hvor vidt en udtrykelig Udtalelse i Lovforslaget er nødvendig for at bringe de kommunale Realskoler ind under Lovforslagets Bestemmelser, skal man henlede Opmærksomheden paa, at der hidtil ikke har været nogen Tvivl om, at Lovbestemmelser givne for Borger- og Almueskolebørnet i Almindelighed ogsaa omfattede de kommunale Realskoler paa alle Punkter, hvor de ikke kom i Strid med særlige Lovregler for Realskolerne. Lov af 23de April 1881 og de hertil knyttede aarlige Finanslovbevillinger ere saaledes altid opfattede som omfattende de kommunale Realskoler, uagtet de ikke ere